

Opozorilo: Besedilo osnovnega predpisa

**ZAKON
O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI
(ZPPDej)**

1. SPLOŠNE DOLOČBE

**1. člen
(vsebina zakona)**

- (1) Ta zakon ureja pogrebno in pokopališko dejavnost.
- (2) Vojna grobišča ureja zakon s področja vojnih grobišč, če ta zakon ne določa drugače.

**2. člen
(načelo pietete)**

Pogrebna in pokopališka dejavnost se opravljata s spoštovanjem in pieteto do pokojnic ali pokojnikov (v nadaljnjem besedilu: pokojnik) in njihovih svojcev.

**3. člen
(pogrebna in pokopališka dejavnost)**

- (1) Pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba.
- (2) Pokopališka dejavnost obsega upravljanje ter urejanje pokopališč in ju zagotavlja občina.

**4. člen
(pokopališki red)**

(1) Občina z odlokom predpiše pokopališki red, v katerem podrobneje določi izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti.

- (2) S pokopališkim redom iz prejšnjega odstavka se določijo:
- način zagotavljanja 24-urne dežurne službe;
 - način izvajanja pogrebne slovesnosti;
 - storitve pokopališko pogrebnega moštva, ki se lahko zagotavljajo na posameznem pokopališču;
 - osnovni obseg pogreba;
 - način in čas pokopa;
 - način pokopa, če je plačnik občina;
 - možnost pokopa zunaj pokopališča, z določitvijo prostora;
 - ravnanje s pokojnikom do pokopa v krajih, kjer na pokopališčih ni mrliške vežice;

- pokopališča, ki morajo imeti mrliške vežice;
- obratovanje mrliških vežic;
- obseg prve ureditve groba;
- vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču;
- način oddaje grobov v najem;
- postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnova spomenikov in grobnic ter vsak drug poseg v prostor na pokopališču;
- zvrsti grobov;
- okvirni tehnični normativi za grobove;
- mirovalna doba za grobove;
- enotni cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
- pogrebna pristojbina, ki jo lahko določi občina za izvedbo pogreba na posameznem pokopališču, in ki jo upravljavcu pokopališča plača izvajalec pogreba;
- razmerje grobnine za posamezno vrsto groba glede na enojni grob;
- druga vprašanja pogrebne in pokopališke dejavnosti ter uporabnikov.

(3) Pokopališki red mora zagotavljati enakopravno obravnavo kamnosekov, vrtnarjev in drugih izvajalcev storitev na pokopališču.

2. POGREBNA DEJAVNOST

5. člen (pogrebna dejavnost)

(1) 24-urna dežurna služba je obvezna občinska gospodarska javna služba, ki se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

- (2) Pogrebna dejavnost, ki se izvaja na trgu, obsega naslednje storitve:
- prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba;
 - pripravo pokojnika;
 - upepelitev pokojnika;
 - pripravo in izvedbo pogreba.

6. člen (izvajalec pogrebne dejavnosti)

(1) Izvajalec ali izvajalka (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) pogrebne dejavnosti je lahko pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene s tem zakonom in je pridobila dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti.

(2) Za izvajanje 24-urne dežurne službe dovoljenje iz prejšnjega odstavka ni potrebno.

(3) Dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti izda ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na zahtevo vlagatelja. Ministrstvo izda potrdilo tudi fizični ali pravni osebi, ki želi opravljati pogrebno dejavnost v drugi državi, da izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(4) Izvajalec pogrebne dejavnosti je lahko tudi pravna ali fizična oseba iz države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije (v nadaljnjem besedilu: država pogodbenica), ki v svoji državi izpolnjuje pogoje za opravljanje

pogrebne dejavnosti, in je vložila prijavo za občasno opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji pred prvim občasnim opravljanjem pogrebne dejavnosti pri ministrstvu.

(5) Izvajalec pogrebne dejavnosti, ki nima sedeža v državi pogodbenici, lahko občasno opravlja pogrebno dejavnost v Republiki Sloveniji, če v svoji državi izpolnjuje pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti in če je izpolnjen pogoj materialne vzajemnosti. Izvajalec mora vložiti prijavo za občasno opravljanje pogrebne dejavnosti v Republiki Sloveniji pred prvim občasnim opravljanjem pogrebne dejavnosti pri ministrstvu.

7. člen **(pogoji za opravljanje pogrebne dejavnosti)**

- (1) Izvajalec pogrebne dejavnosti mora izpolnjevati naslednje minimalne pogoje:
- da je registriran za opravljanje pogrebne dejavnosti in ima, če je pravna oseba, dejavnost vpisano v ustanovitveni akt;
 - da ima zaposleni najmanj dve osebi;
 - da ima najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnikov, ki se uporablja izključno v te namene;
 - da ima primerne prostore za poslovanje s strankami;
 - da zagotavlja ustrezen prostor za oskrbo pokojnikov;
 - da ima najmanj en hladilni prostor za pokojnika;
 - da ima najmanj eno transportno krsto;
 - da zagotovi ustrezno zaščito zaposlenih v zvezi s higienskimi in zaščitnimi postopki pri ravnanju s pokojniki;
 - da poda izjavo o zagotavljanju osnovnega pogreba v skladu s tretjim odstavkom 16. člena tega zakona.

(2) Pogoje iz prejšnjega odstavka mora izvajalec pogrebne dejavnosti izpolnjevati ves čas opravljanja dejavnosti. Pogoje iz tretje in sedme alineje prejšnjega odstavka mora izvajalec pogrebne dejavnosti izpolnjevati le pri opravljanju storitev prevoza pokojnikov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora izvajalec, ki opravlja postopke upepelitve, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima skupaj zaposlene najmanj štiri osebe;
- da ima hladilne prostore za najmanj deset pokojnikov;
- da ima soglasje pristojne občine.

(4) Ministra, pristojna za gospodarstvo in zdravje, določita standarde in normative za pogoje iz tretje do osme alineje prvega odstavka tega člena.

8. člen **(24-urna dežurna služba)**

(1) 24-urna dežurna služba obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca javne službe, vključno z uporabo le-teh, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Izvajalec 24-urne dežurne službe mora izpolnjevati pogoje iz prve, druge, tretje, šeste, sedme in osme alineje prvega odstavka 7. člena tega zakona in ravnati v skladu s pokopališkim redom in drugimi predpisi občine.

(3) Vlada Republike Slovenije z uredbo določi metodologijo za oblikovanje cen 24-urne dežurne službe, ki zajema storitev iz prvega odstavka tega člena.

(4) Stroški 24-urne dežurne službe vključujejo stroške prevozov, hladilnih prostorov in druge splošne stroške izvajalca, potrebne za izvajanje te službe.

9. člen (prevoz pokojnika)

(1) Prevoz ali prenos pokojnika je dovoljen po izdaji listine o ugotovljenem nastopu smrti v skladu s predpisi o mrliški pregledni službi.

(2) Pri prevozu pokojnika morata sodelovati najmanj dve osebi.

(3) Prevoz pokojnika je dovoljen samo s posebnimi pogrebnimi vozili, namenjenimi izključno za prevoz pokojnikov, v skladu s predpisom, ki ureja prevoz posmrtnih ostankov. V težko dostopnih krajih in izrednih vremenskih razmerah se sme pokojnik prenesti tudi na drug krajevno običajen način.

(4) Ministrstvo lahko ob naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter drugih izrednih okoliščinah, ki jih razglasi pristojni organ, pooblasti za prevoz pokojnikov tudi drugega prevoznika, ki lahko zagotovi spoštljiv in higiensko ustrezen prevoz.

(5) Prevoz pokojnika čez mejo Republike Slovenije se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo prevoz posmrtnih ostankov.

(6) Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 39. člena tega zakona, prevoz pokojnika od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca 24-urne dežurne službe, ni potreben.

10. člen (priprava pokojnika)

(1) Priprava pokojnika obsega vsa potrebna dela pred upepelitvijo ali pokopom.

(2) Priprava pokojnika se lahko opravlja le v ustreznih prostorih zdravstvene ustanove ali izvajalca pogrebne dejavnosti ali domovih za upokojence, če ta zakon ne določa drugače. Pri pripravi pokojnika morata sodelovati najmanj dva urejevalca.

(3) Pokojnik je lahko do pokopa v hladilnem prostoru izvajalca javne službe največ 60 dni. Po preteku tega obdobja izvajalec obvesti občino.

(4) Če je pokojnik pred pogrebom v skladu z zakonom doma, se priprava pokojnika lahko opravi na domu.

(5) Na dan pogreba ali največ dva dni prej je lahko pokojnik prepeljan v mrliško vežico oziroma na kraj, ki je namenjen pogrebnemu slovesu.

(6) Če pokop pokojnika in pogrebno slovesnost organizira država ali občina, je pokojnik pred pokopom izjemoma lahko položen tudi na določen kraj zunaj pokopališča.

(7) Verske skupnosti lahko v skladu s pokopališkim redom izjemoma položijo stanovskega predstavnika ali predstavnico (v nadaljnjem besedilu: stanovski predstavnik) do pokopa v objekt, ki je namenjen za opravljanje verskih obredov.

(8) Pokojnik se lahko čuva tudi v mrliški vežici, če je zagotovljeno ustrezno hlajenje pokojnika.

11. člen (upepelitev)

(1) Upepelitev pokojnika se opravi v upepeljevalnici, ki izpolnjuje okoljske standarde za upepelitev pokojnika.

(2) Pred upepelitvijo se opravi kontrolni pregled, ki ga opravi zdravnik sodne medicine ali pooblaščen zdravnik.

(3) Žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika sme izvajalec upepelitve izročiti le izvajalcu pogrebne dejavnosti, ki ga je izbrala oseba, ki je po zakonu, ki ureja dedovanje, pokojnikov zakoniti dedič prvega ali drugega dednega reda, ali oseba, ki je s pokojnikom stalno živela oziroma ga je morala po predpisih vzdrževati in zanj skrbeti, ali njegov pooblaščenec (v nadaljnjem besedilu: naročnik pogreba), ali občina, če naročnika ni.

(4) Žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika, ki bo pokopan zunaj območja Republike Slovenije, sme izvajalec upepelitve izročiti le izvajalcu pogrebne dejavnosti, ki predloži dokazila o naročilu pokopa žare zunaj območja Republike Slovenije.

12. člen (pogreb)

(1) Naročilo pogreba obsega:

- prijavo pokopa;
- pogrebno slovesnost;
- pokop pokojnika.

(2) Osnovni pogreb obsega prijavo pokopa, pripravo pokojnika, minimalno pogrebno slovesnost in pokop, vključno s pogrebno opremo.

(3) Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v soglasju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, določita podrobnejše osnovne standarde in normative za osnovni pogreb, ki vključujejo najmanj: žaro oziroma krsto ustreznih dimenzij z oblogo ter spremljajočo opremo za pokojnika, nagrobno obeležje, spremstvo v prevozu pokojnika, pripravo pokojnika, pripravo grobne jame ustreznih dimenzij z zasutjem, pogrebno moštvo ter minimalno pogrebno svečanost.

13. člen (prijava pokopa)

(1) Pokop prijavi upravljavcu pokopališča naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti, ki ga je izbral naročnik pogreba ali občina.

(2) Če naročnika ni, prijavi pokop občina, kjer je imel pokojnik zadnje stalno prebivališče. Kadar ni mogoče ugotoviti kraja zadnjega stalnega prebivališča, pokop prijavi občina, kjer je imel pokojnik zadnje začasno prebivališče. Če ni mogoče ugotoviti niti zadnjega začasnega prebivališča, prijavi pokop občina, v kateri je oseba umrla oziroma je bila najdena.

(3) K prijavi pokopa je treba priložiti listino, ki jo izda pooblaščen zdravnik oziroma zdravstvena organizacija, ali matičar matičnega registra, kjer je bila smrt prijavljena.

14. člen (pogrebna slovesnost)

(1) Pogrebna slovesnost obsega dejanja slovesa pred pokopom pokojnika oziroma pred upepelitvijo.

(2) Čas in način pogrebne slovesnosti in pokopa uskladita upravljavec pokopališča in naročnik pogreba oziroma izbrani izvajalec pogrebne dejavnosti.

(3) Minimalna pogrebna slovesnost obsega prevoz ali prenos pokojnika iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa.

(4) Pogrebna slovesnost se opravi v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s pokopališkim redom.

(5) Slovesnost v zvezi z raztrosom pepela se določi s pokopališkim redom.

(6) Če pokojnik ni izrazil svoje volje o načinu pokopa in pogrebni slovesnosti, odloča o tem naročnik pogreba.

(7) Pri pogrebni slovesnosti lahko sodelujejo tudi predstavniki verskih skupnosti in društev.

(8) Izjemoma lahko pogrebno slovesnost organizirajo tudi državni organi v skladu s protokolarnimi predpisi, ki morajo biti usklajeni s tem zakonom.

15. člen (pokop)

(1) Pokop obsega dejanja, ki omogočajo položitev posmrtnih ostankov oziroma upepeljenih ostankov pokojnika v grobni prostor ali raztros pepela, v skladu z voljo pokojnika in na način, določen s pokopališkim redom.

(2) Pokop se opravi na podlagi zdravniškega potrdila o smrti in poročila o vzroku smrti, ki ga izda pooblaščen oseba po predpisih o mrliški pregledni službi.

(3) Pokop se opravi, ko je preteklo najmanj 36 ur od nastopa smrti. Ob večjih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah, ko se opravi skupni pokop, lahko pristojna območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje ta rok skrajša.

(4) Pokop se praviloma opravi na pokopališču, zunaj pokopališča pa je dovoljen le kot raztros pepela ali posebni pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.

(5) Pokop lahko opravi le izvajalec pogrebne dejavnosti v skladu s pokopališkim redom.

16. člen (plačilo pogreba)

(1) Stroške pogreba mora poravnati naročnik pogreba.

(2) Če naročnika pogreba ni, mora stroške pogreba poravnati občina, ki je prijavila pokop. Plačnik pogreba je lahko tudi druga fizična ali pravna oseba.

(3) Plačilo osnovnega pogreba ne sme presegati višine posebne oblike izredne denarne socialne pomoči kot pomoči pri kritju stroškov pogreba in posebne oblike izredne denarne socialne pomoči po smrti družinskega člana, kot ju določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Izvajalec pogrebne dejavnosti mora zagotavljati minimalni pogreb v skladu s prejšnjim stavkom.

(4) Pogrebne storitve, ki so opravljene na zahtevo državnih organov ali drugih nosilcev javnih pooblastil, plača naročnik teh storitev.

(5) Cene pogrebnih storitev in opreme morajo biti naročnikom pogreba na voljo na vidnem mestu v prostorih izvajalca pogrebne dejavnosti za poslovanje ter objavljene na njegovih spletnih straneh ali na krajevno običajen način. Razvidne morajo biti tudi iz specifikacije vseh posameznih opravljenih pogrebnih storitev in opreme na računu izvajalca pogrebne storitve.

(6) Določila tega člena se smiselno uporabljajo tudi za stroške 24-urne dežurne službe.

17. člen (vrste pokopov)

- (1) Vrste pokopov so:
- pokop s krsto, kjer se pokojnik položi v krsto in pokoplje v grob;
 - pokop z žaro, kjer se upepeljeni ostanki pokojnika shranijo v žaro in pokopljejo v grob;
 - raztros pepela, ki se opravi na posebej določenem prostoru na pokopališču ali zunaj njega;
 - pokop, ki se opravi po predpisih, ki urejajo vojna grobišča ali prikrita vojna grobišča.

(2) Drugačno ravnanje s pepelom, kot je določeno v drugi in tretji alineji prejšnjega odstavka, ni dovoljeno.

18. člen (pokopi zunaj pokopališč)

(1) Če to omogoča pokopališki red, se lahko na podlagi izdanega soglasja pristojnega občinskega organa pepel iz žare raztrosi na določenem prostoru zunaj pokopališča ali na morju.

(2) Zunaj pokopališča se lahko s soglasjem občinskega organa opravi tudi pokop stanovskih predstavnikov v grobnice verskih skupnosti.

(3) Občinski organ o raztrosu pepela oziroma pokopu zunaj pokopališča odloči v sedmih dneh. Zoper sklep občinskega organa ni pritožbe, dovoljen je upravni spor.

19. člen (anonimni pokop)

(1) Anonimni pokop se opravi po volji pokojnika.

(2) Anonimni pokop brez označbe imena in priimka se lahko opravi s pokopom krste ali žare v grobni prostor ali z raztrosom pepela na posebej za to določenem prostoru pokopališča.

20. člen (mrtvi plod)

(1) Pokop ali upepelitev mrtvega ploda se ne glede na njegovo gestacijsko starost lahko opravi na podlagi izrecne želje staršev. Pokop ali upepelitev se opravi na podlagi zdravniškega poročila porodničarja-ginekologa o vzroku smrti in ob smiselni uporabi določb tega zakona.

(2) Ves biološki material človeškega izvora, ki je odstranjen po operativnih ali drugih posegih in dogodkih, se upepeljuje v upepeljevalnicah za pokojnike, če to omogočajo drugi predpisi.

21. člen (prekop)

(1) Na zahtevo svojcev ali drugih fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo za to upravičen interes, je lahko pokojnik izkopan in prenesen na drugo pokopališče ali v drug grob na istem pokopališču, in sicer po predhodnem mnenju najemnika groba. Izkopani posmrtni ostanki pokojnika se pred ponovnim pokopom lahko upepelijo.

(2) Prekop posmrtnih ostankov je dovoljen samo v navzočnosti pooblaščenega zdravnika. Osebe, ki delajo pri prekopu posmrtnih ostankov, morajo čez zaščitno obleko nositi gumijasti predpasnik, dolge gumijaste rokavice in gumijaste škornje. Obleka in obutev se ne smeta uporabljati v druge namene.

(3) Prekop pokojnika izvede grobar.

(4) Za prekop pokojnika je treba pridobiti dovoljenje pristojnega občinskega organa.

(5) Določbe tega člena, razen drugega odstavka, se smiselno uporabljajo tudi za prekop žar.

22. člen (mirovalna doba)

(1) Prekop groba in pokop pokojnika na isto mesto v grobu, kjer je bil kdo pokopan, se sme opraviti po preteku mirovalne dobe.

(2) Mirovalna doba je čas, ki mora preteči od zadnjega pokopa na istem mestu v istem grobu. Mirovalna doba za pokop s krsto ne sme biti krajša od desetih let, pri čemer je treba upoštevati značilnosti zemljišča, na katerem je pokopališče.

(3) Za pokop z žaro prejšnji odstavek ne velja.

23. člen (evidence in registri)

- Ministrstvo na podlagi tega zakona vodi naslednje evidence in register:
- evidenco dovoljenj za opravljanje pogrebne dejavnosti po tem zakonu;
 - register izvajalcev, ki izvajajo pogrebno dejavnost.

24. člen (podatki v evidencah)

(1) V evidenci izdanih dovoljenj za izvajanje pogrebne dejavnosti se vodijo naslednji podatki:

- datum in številka izdanega dovoljenja;
- firma družbe ali samostojnega podjetnika posameznika, davčna številka, matična številka in sedež podjetja, pri samostojnem podjetniku posamezniku pa tudi njegovo osebno ime in stalno prebivališče.

(2) V registru izvajalcev pogrebne dejavnosti se vodijo podatki o imenu izvajalca, davčni številki, matični številki in sedežu.

25. člen (pridobivanje podatkov in vodenje zbirke)

(1) Ministrstvo je upravljavec evidenc in registrov iz 23. člena tega zakona. Ministrstvo te podatke zbira, obdeluje, shranjuje, sporoča in uporablja za izvajanje nalog po tem zakonu.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki preneha opravljati pogrebno dejavnost po tem zakonu, se v petnajstih dneh odjavi iz registra izvajalcev, ki izvajajo pogrebno dejavnost.

3. POKOPALIŠKA DEJAVNOST

3.1 Upravljanje pokopališč

26. člen (upravljanje pokopališč)

Upravljanje pokopališč obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

27. člen (upravljavec pokopališča)

(1) Upravljavec pokopališča je občina ali oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine, s svojim aktom v skladu z zakonom, ki ureja ravnanje s stvarnim premoženjem države in lokalnih skupnosti.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko občina pooblasti koncesionarja za izvajanje naslednjih nalog:

- zagotavljanje urejenosti pokopališča;
- izvajanje investicijskega vzdrževanja;

- izvajanje investicije, za katero si koncesionar kot upravičenec pridobi sredstva iz drugih virov;
- oddajo grobov v najem;
- vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

28. člen **(zagotavljanje urejenosti pokopališča)**

- (1) Zagotavljanje urejenosti pokopališča obsega naslednje storitve:
- vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
 - storitve najema pokopaliških objektov in naprav;
 - storitve grobarjev in storitve pokopališko pogrebnega moštva.

(2) Storitve vzdrževanja pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture obsega vzdrževanje objektov, naprav ter druge pokopališke infrastrukture, skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela.

(3) Storitve grobarjev obsegajo izkop in zasutje grobne jame, prvo ureditev groba, ki zajema odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče, ter prekop posmrtnih ostankov. Storitve pokopališko pogrebnega moštva, če jih omogoča pokopališki red, obsegajo prevoz ali prenos krste ali žare iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa s položitvijo v grob ali z raztrosom pepela.

(4) Storitve iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena upravljavec pokopališča zaračunava izvajalcem pogrebnih storitev v skladu s cenikom, kot ga določa pokopališki red.

29. člen **(oddaja groba v najem)**

Grob odda v najem upravljavec pokopališča na podlagi najemne pogodbe v skladu s predpisi občine in pokopališkim redom.

30. člen **(najemnik groba)**

(1) Najemnik ali najemnica (v nadaljnjem besedilu: najemnik) groba je lahko samo ena pravna ali fizična oseba.

(2) Če naročnik pogreba ob prijavi pogreba nima v najemu groba, mu ga dodeli v najem upravljavec pokopališča, s katerim mora naročnik pogreba pred naročilom pogreba skleniti najemno pogodbo, razen pri raztrosu pepela ali pokopu zunaj pokopališča.

(3) Ob pisnem soglasju naročnika pogreba lahko namesto njega najemno pogodbo z upravljavcem pokopališča sklene druga fizična ali pravna oseba. Če nobena druga oseba ob pisnem soglasju naročnika z upravljavcem pokopališča ne sklene najemne pogodbe, jo mora skleniti naročnik pogreba v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) Ob smrti najemnika groba se morajo dediči najemnika groba dogovoriti, kateri izmed njih bo prevzel pravico do najema groba. Prednostno pravico do najema groba ima tisti, ki je poravnal stroške pogreba umrlega najemnika.

(5) Določila prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi, če je imel najemnik groba, ki je umrl, v najemu več grobov.

(6) Najemno razmerje je mogoče prenesti na drugo osebo, ki ima za to interes, pod pogoji, ki so določeni z najemno pogodbo. Prenos najemnega razmerja je brezplačen. Pogoji ne smejo ovirati prenosa.

(7) Če dedič najemnika groba ne uveljavi pravice do najema groba v 90 dneh po smrti najemnika, izgubi pravico do najema groba.

31. člen (vzdrževanje groba)

Najemnik groba mora vzdrževati grob in spoštovati pokopališki red ter najemno pogodbo.

32. člen (trajanje najema)

(1) Grob se odda v najem najemniku za nedoločen čas. Izjema je vrstni grob, ki se odda v najem za določen čas, po preteku dobe pa najema ni mogoče obnoviti ali podaljšati.

- (2) Najem se lahko prekine v naslednjih primerih:
- če najemnina groba za preteklo leto ni poravnana niti po predhodnem opozorilu;
 - če najemnik ne vzdržuje groba v skladu s pokopališkim redom in določbami najemne pogodbe;
 - ob opustitvi pokopališča;
 - kadar to zahteva načrt preureditve pokopališča.

(3) Po prekinitvi najema se šteje grob kot opuščen do konca mirovalne dobe in se po poteku te dobe lahko prekoplje in odda drugemu najemniku. Najemnik groba mora ob prekinitvi najema na lastne stroške odstraniti vse nagrobno obeležje, v nasprotnem primeru to na njegove stroške stori upravljavec pokopališča. Nagrobna obeležja, ki so registrirana kulturna dediščina ali kulturni spomeniki, se ne smejo odstraniti, razen v izjemnem primeru z odločbo ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine, in se oddajo v najem skupaj z grobom.

33. člen (oddaja novega groba v najem)

Pri oddaji novega groba, ki se prvič oddaja v najem, lahko najemnik dobi v najem samo en grob.

34. člen (grobnina)

(1) Za najem groba plačuje najemnik groba grobnino.

(2) Grobnina je sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba.

(3) Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc.

(4) Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča, upoštevajoč predhodna odstavka, s sklepom določi občina, ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča.

(5) Grobnina se lahko plača za obdobje, daljše od enega leta, a največ za deset let.

(6) Ob prvem najemu groba se grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja.

(7) Če želi najemnik groba odstopiti od najemne pogodbe pred pretekom mirovalne dobe, mora plačati grobnino do konca poteka mirovalne dobe.

(8) Vojna grobišča so oproščena plačila grobnine.

35. člen (evidenca upravljavca)

(1) Upravljavec pokopališča mora voditi trajno evidenco o pokojnikih, ki so ali so bili pokopani na pokopališču, trajno evidenco grobov – kataster in evidenco najemnikov grobov za obdobje zadnjih deset let.

(2) V evidenci o pokojnikih se vodijo podatki o imenu in priimku pokojnika, naslov, datum rojstva in smrti pokojnika, datum pogreba, številka in oznaka groba ter datum in kraj prekopa.

(3) Za potrebe obveščanja javnosti o lokaciji groba se lahko sporočajo podatki o imenu in priimku pokojnika, letnici rojstva in smrti pokojnika, številka groba in pokopališče. Če je pokojnik pisno prepovedal razkritje svojih podatkov, ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočijo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblaščen z zakonom.

(4) Za potrebe obveščanja javnosti o pogrebu se lahko sporočijo podatki o imenu in priimku pokojnika, starosti pokojnika, datumu pogreba, vežici in pokopališču. Če je pokojnik pisno prepovedal razkritje svojih podatkov, ali je to prepovedal naročnik pogreba, se lahko njegovi osebni podatki sporočijo le tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblaščen z zakonom.

(5) V evidenci najemnikov grobov se vodijo podatki o imenu in priimku najemnika, EMŠO ali davčna številka, naslov najemnika, številka in datum sklenitve pogodbe o najemu ter višina grobnine. Podatki so dostopni samo tistim uporabnikom, ki so za obdelavo osebnih podatkov pooblaščen z zakonom.

36. člen (izdaja soglasij)

(1) Upravljavec pokopališča daje soglasja za postavitev, popravilo, odstranitev spomenikov in drugih nagrobnih obeležij na območju pokopališča v skladu s tem zakonom in odlokom občine. Objekti, ki so kulturna dediščina ali kulturni spomenik, se urejajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(2) Upravljavec pokopališča mora izdati soglasje v treh dneh od prejema popolne vloge, razen v primerih, ko so objekti kulturna dediščina ali kulturni spomenik.

(3) O zavrnitvi soglasja iz prejšnjega odstavka odloči pristojni občinski organ v 15 dneh. Odločitev pristojnega občinskega organa je dokončna, zoper njo pa je mogoč upravni spor.

(4) Cena za izdajo soglasja zajema le neposredne stroške izdaje soglasja. Če pri izvedbi del iz prvega odstavka nastanejo upravljavcu pokopališča stroški, jih mora poravnati naročnik soglasja.

(5) Za druga dela na območju pokopališča (klesanje in barvanje črk, čiščenje spomenikov in drugih nagrobnih obeležij ter vrtnarske storitve) mora izvajalec pri upravljavcu pokopališča priglasiti le termin izvedbe del. Priglasitev je brezplačna.

(6) Pristojni občinski organ daje soglasje za prekop ali soglasje za pokop zunaj pokopališča v skladu s tem zakonom, odlokom občine in v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

3.2 Urejanje pokopališč

37. člen (urejanje pokopališč)

(1) Urejanje pokopališč obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov in opustitev pokopališča.

(2) Občina mora v svojih prostorskih aktih določiti zadostne površine za pokopavanje umrlih za najmanj 30 let. Pri tem mora upoštevati potrebe po večjem številu pokopov ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah.

(3) Občina mora zagotoviti sredstva za zgraditev ali razširitev pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na območju, ki je določeno z občinskim prostorskim aktom.

(4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka, je za posege oziroma dejavnosti iz prvega odstavka tega člena, ki so varovani na podlagi predpisov o varstvu kulturne dediščine, treba izpolnjevati kulturnovarstvene pogoje in pridobiti kulturnovarstveno soglasje.

38. člen (novo pokopališče)

(1) Za novo pokopališče ali razširitev obstoječega je lahko določeno le zemljišče, ki ni močvirnato in kjer meteorne oziroma podtalne vode ne vplivajo na aktivne studence, vodnjake, ribnike, vodne rekreacijske površine in podobno.

(2) Novo pokopališče mora biti primerno zamejeno in odmaknjeno od drugih objektov.

39. člen (mrliške vežice)

(1) Pokopališča, ki so v mestu, morajo imeti mrliške vežice.

(2) Občina mora s svojim aktom določiti kraje, kjer je na pokopališčih predpisana uporaba mrliške vežice.

(3) Če pokopališče nima mrliške vežice, se lahko namesto vežice uporabi hiša z največ dvema stanovanjema pod pogojem, da je to v skladu s predpisi o mrliško pregledni službi.

(4) V krajih, kjer je mrliška vežica predpisana, ni dovoljeno, da je pokojnik do pogreba doma.

40. člen (načrt razdelitve)

(1) Za vsako pokopališče mora biti narejen načrt razdelitve na pokopališke oddelke in vzpostavljena evidenca grobov.

(2) Z načrtom razdelitve se določijo zvrsti grobov na posameznih oddelkih.

(3) Na pokopališču ali zunaj njega mora biti zagotovljen prostor za pokope ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah.

41. člen (zvrsti grobov)

(1) Na pokopališčih so lahko naslednje zvrsti grobov in prostorov za pokope:

- enojni, dvojni, otroški, povečani grobni prostor, vrstni grobovi in grobnice;
- grobišča, kostnice in skupna grobišča;
- žarni grobovi;
- prostor za anonimne pokope;
- prostor za raztros pepela.

(2) Če so na območju pokopališč tudi vojna grobišča, njihovo varstvo ureja predpis o vojnih grobiščih.

42. člen (enojni grobovi)

Enojni grobovi so tisti, ki omogočajo pokop odrasle osebe. V enojne grobove se pokopavajo krste in žare. Enojni grobovi so talni ali zidni.

43. člen (dvojni grobovi)

Dvojni grobovi so tisti, ki omogočajo pokop ene krste poleg druge na enaki višini v grobu. V dvojne grobove se lahko poleg krst pokopavajo tudi žare.

44. člen (otroški grobovi)

Otroški grobovi so tisti, ki omogočajo pokop otroka. V otroške grobove se pokopavajo otroške krste in žare.

45. člen (povečani grobni prostor)

Povečani grobni prostor je grobni prostor večjih dimenzij od standardnega grobnega prostora.

46. člen (vrstni grobovi)

(1) Vrstni grobovi so tisti, ki so razporejeni drug ob drugem ter oblikovani in urejeni po enotnih merilih. V njih se pokojniki pokopavajo brez poglobitve po vrstnem redu.

(2) Vrstni grobovi se oddajajo v najem samo za določeno dobo, ki ni krajša od 25 let. Po preteku te dobe se grobovi prekopljejo in ponovno oddajo, najdeni posmrtni ostanki pa položijo v skupno grobišče. V vrstne grobove se pokopavajo krste in žare.

47. člen (grobnice)

(1) Grobnice imajo v celoti obzidani podzemni del. V grobnice se krste pokopavajo tako, da se polagajo ena na drugo ali pa na police. V grobnice se pokopavajo krste s kovinskimi vložki in žare.

(2) Nove grobnice je dovoljeno graditi le, če lokalna skupnost tako določi z odlokom o pokopališkem redu ali prostorskim aktom, ki ureja pokopališče.

48. člen (žarni grobovi)

Žarni grobovi so talni ali zidni. V žarne grobove se pokopavajo le žare.

49. člen (grobišča, kostnice in skupna grobišča)

(1) Grobišča so prostori za skupni pokop ob morebitnih naravnih in drugih nesrečah, v vojni in izrednih razmerah ter skupna grobišča.

(2) Kostnice so prostori, v katere se lahko polagajo posmrtni ostanki prekopanih grobov.

(3) V skupna grobišča se lahko prenesejo posmrtni ostanki iz vrstnih grobov po preteku dobe najema, iz drugih grobov ali zaradi drugih upravičenih razlogov. Na oddelku skupnih grobišč je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in sveč.

(4) Prostor za vojno grobišče je prostor na posebnem delu pokopališča, ki se ureja po posebnem zakonu.

50. člen (prostor za anonimni pokop)

(1) Prostor za anonimni pokop je prostor na oddelku pokopališča, ki je enotno urejen po načrtu razdelitve in je brez označbe in imena pokojnika, namenjen pokopu krst ali žar.

(2) Podatke o pokojnikih, ki so bili anonimno pokopani, vodi upravljavec pokopališča.

(3) Na prostoru za anonimne pokope mora biti urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč.

51. člen (prostor za raztros pepela)

(1) Prostor za raztros pepela je prostor na posebnem oddelku pokopališča, namenjen raztrosu pepela. Imena pokojnih, razen pri anonimnem pokopu, so, če naročniki pogrebov to želijo, napisana na skupnem nagrobniku.

(2) Na prostoru za raztros pepela je urejen skupni prostor za polaganje cvetja in prižiganje sveč. Zunaj tega prostora ni dovoljeno polagati cvetja, sveč in drugih predmetov ali hoditi po tem prostoru, razen za namene vzdrževanja pokopališč.

52. člen (opustitev pokopališča)

(1) Občina sprejme odločitev o opustitvi pokopališča.

(2) Če je pokopališče ali njegov del kulturna dediščina ali kulturni spomenik, je pred sprejetjem odločitve o opustitvi pokopališča treba pridobiti soglasje pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine.

(3) V odločitvi iz prvega odstavka tega člena morajo biti določeni:

- upravljavec opuščenega pokopališča;
- pogoji in roki za prenos posmrtnih ostankov pokojnikov in nagrobnih spomenikov ali za ohranjanje in situ;
- pogoji in roki za odstranitev pokopaliških objektov;
- plačnik in način plačila stroškov preureditve pokopališča ter prenosa posmrtnih ostankov pokojnikov in spomenikov.

(4) Na predlog pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine občina določi kraj, kamor se prenesejo posamezna nagrobna obeležja pred opustitvijo pokopališča, njihovega skrbnika ali način ohranjanja in situ ter uvrstitev grobov pomembnih osebnosti med skupne pokopališke objekte.

53. člen
(opuščeno pokopališče)

(1) Opuščeno pokopališče se sme za druge namene urediti po preteku tridesetih let od zadnjega pokopa.

(2) Preden se opuščeno pokopališče uporabi za namene iz prejšnjega odstavka, ga je treba prekopati, posmrtno ostanke pokojnikov pa prenesti v skupno grobišče na pokopališču, ki je v uporabi. Prekop poteka s soglasjem ministrstva, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

54. člen
(obvestilo pristojni inšpekciji)

Če upravljavec pokopališča ugotovi, da se na pokopališču izvajajo dela ali opravljajo storitve v nasprotju s tem zakonom, mora o tem obvestiti pristojne inšpekcijske službe.

4. NADZOR

55. člen
(nadzor nad izvajanjem zakona)

(1) Občinska inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti na območju občine ter nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Inšpektorat, pristojen za trg, izvaja nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti iz 7. člena tega zakona.

(3) Ministrstvo izvaja nadzor nad skladnostjo predpisov občin in njihovega izvajanja s tem zakonom.

56. člen
(upravni ukrep)

(1) Če inšpektorat, pristojen za trg, ugotovi, da izvajalec pogrebne dejavnosti:

- ne izpolnjuje pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti ali
- nima dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti, z odločbo določi rok za odpravo nepravilnosti.

(2) Če izvajalec pogrebne dejavnosti v roku ne odpravi nepravilnosti, ugotovljenih z odločbo iz prejšnjega odstavka, inšpektorat, pristojen za trg, ministrstvu predlaga, da se izvajalcu pogrebne dejavnosti odvzame dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti.

5. KAZENSKE DOLOČBE

57. člen

(1) Z globo od 2.000 do 4.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik oziroma samostojna podjetnica posameznica (v nadaljnjem besedilu: samostojni podjetnik posameznik), če:

- nima dovoljenja za opravljanje pogrebne dejavnosti in izvaja to dejavnost (prvi odstavek 6. člena tega zakona);
- kljub neizpolnjevanju pogojev za opravljanje pogrebne dejavnosti izvaja to dejavnost (prvi in drugi odstavek 7. člena tega zakona);
- izvaja storitve prevoza, ki sodijo v okvir 24-urne dežurne službe, pa ni izvajalec javne službe (8. člen tega zakona);
- ne izvaja storitev prevoza pokojnika v skladu s prvim, drugim, tretjim, četrtem in šestim odstavkom 9. člena tega zakona;
- ne pripravi pokojnika v skladu s 10. členom tega zakona;
- ne izroči žare z upepeljenimi ostanki pokojnika izbranemu izvajalcu pogreba (tretji odstavek 11. člena tega zakona);
- pogrebne slovesnosti ne opravi v skladu s pokopališkim redom (četrty odstavek 14. člena tega zakona);
- ne zagotovi minimalnega obsega pogreba (tretji odstavek 16. člena tega zakona);
- ne objavi cen pogrebnih storitev in opreme ali specificira le-teh na računu v skladu s petim odstavkom 16. člena tega zakona;
- pokop ni opravljen v skladu s 17. in 18. členom tega zakona.

(2) Z globo od 200 do 400 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če preneha opravljati pogrebno dejavnost in se v petnajstih dneh ne odjavi iz registra podjetij (drugi odstavek 25. člena tega zakona).

(3) Z globo od 500 do 800 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 400 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

58. člen

(1) Z globo od 3.000 do 5.000 evrov se za storjeni prekršek kaznuje upravljavec pokopališča, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- ne obravnava enakopravno vseh izvajalcev storitev na pokopališču (tretji odstavek 4. člena tega zakona);
- ne zaračunava storitev oddaje pokopaliških objektov in naprav ter storitev grobarjev izvajalcem pogrebnih storitev v skladu s cenikom, kot ga določa pokopališki red (četrty odstavek 28. člena tega zakona);
- ne odda groba v najem v skladu z 29. členom tega zakona;
- ne zaračunava višine grobnine v skladu s sklepom občine (četrty odstavek 34. člena tega zakona);
- ne vodi evidenc v skladu s 35. členom tega zakona;
- ne izda soglasja v skladu s 36. členom tega zakona.

(2) Z globo od 500 do 800 evrov se za storjeni prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

59. člen

Z globo od 300 do 500 evrov se za storjeni prekršek kaznuje posameznik, če pokoplje pokojnika ali raztroši pepel pokojnika na mestu, kjer to ni dovoljeno, oziroma za to nima ustreznega soglasja (prvi odstavek 18. člena tega zakona), ali če zahteva za prenos najemnega razmerja na grobu plačilo (šesti odstavek 30. člena tega zakona).

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

60. člen **(prenehanje veljavnosti določb zakonov)**

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč (Uradni list SRS, št. 34/84, Uradni list SFRJ, št. 83/89, Uradni list SRS, št. 34/84, SFRJ, št. 83/89, SRS, št. 5/90, RS, št. 26/90, 10/91, 17/91-I – ZUDE, 13/93, 66/93, 66/2000 – odl. US, 61/02 – odl. US, 110/02 – ZGO-1 in 2/04).

61. člen **(prenehanje veljavnosti občinskih predpisov)**

Občinski predpisi, izdani na podlagi zakona iz prvega odstavka prejšnjega člena, prenehajo veljati, se pa uporabljajo do sprejetja novih občinskih predpisov po tem zakonu, ki morajo biti izdani najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

62. člen **(rok za izdajo podzakonskih in drugih predpisov)**

(1) Vlada Republike Slovenije izda uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev javne službe iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Ministra, pristojna za gospodarstvo in zdravje, določita standarde in normative za posebna vozila za prevoz pokojnikov, minimalne tehnične pogoje prostorov in ustrezno zaščito zaposlenih pri ravnanju s pokojniki iz četrtega odstavka 7. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v soglasju z ministrstvom, pristojnim za gospodarstvo, določita podrobnejše osnovne standarde in normative za osnovni pogreb iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(4) Izvajalci pogrebne dejavnosti uskladijo svojo dejavnost z določbami tega zakona in podzakonskih predpisov, sprejetih na podlagi tega zakona, v enem letu od uveljavitve tega zakona.

63. člen **(obveznosti občin)**

(1) Občine zagotovijo izvajanje 24-urne dežurne službe in pokopališko dejavnost v skladu s tem zakonom najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona. Ne glede na prejšnji stavek občina, ki ni lastnik pokopališča ali nima urejene razpolagalne pravice, za upravljanje pokopališča uporablja določila zakona, ki ureja gospodarske javne službe in

zagotovi izvajanje pokopališke dejavnosti v skladu s 27. členom tega zakona najpozneje v desetih letih od uveljavitve tega zakona.

(2) Koncesijske pogodbe za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, sklenjene pred uveljavitvijo tega zakona, se uskladijo s tem zakonom v enem letu od njegove uveljavitve.

(3) Občine sprejmejo odloke po tem zakonu najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

64. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 804-10/16-3/42
Ljubljana, dne 20. septembra 2016
EPA 1139-VII

Državni zbor
Republike Slovenije
dr. Milan Brglez l.r.
Predsednik